

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	20.07.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2007
Avaldamismärge:	

Erakooliseadus

Vastu võetud 03.06.1998
[RT I 1998, 57, 859](#)
jõustumine 06.07.1998

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.02.1999	RT I 1999, 24, 358	21.03.1999
18.05.1999	RT I 1999, 51, 550	20.06.1999
17.05.2000	RT I 2000, 40, 255	05.06.2000
22.11.2000	RT I 2000, 95, 611	01.01.2001
29.08.2001	RT I 2001, 75, 454	21.09.2001
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
14.04.2004	RT I 2004, 30, 206	07.05.2004
21.04.2004	RT I 2004, 41, 276	05.07.2004
28.06.2004	RT I 2004, 56, 404	01.09.2004
21.10.2004	RT I 2004, 75, 524	19.11.2004
12.05.2005	RT I 2005, 31, 229	03.06.2005
24.11.2005	RT I 2005, 65, 498	01.01.2006
15.06.2006	RT I 2006, 32, 246	01.09.2006
28.09.2006	RT I 2006, 46, 334	03.11.2006
21.12.2006	RT I 2007, 3, 13	26.01.2007
14.06.2007	RT I 2007, 45, 320	20.07.2007

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kelle tegevuse tulemusena on võimalik omandada alus-, põhi-, kesk- või kõrgharidus.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjatele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kes võimaldavad huvialahariduse omandamist või korraldavad täiskasvanute tööalast või vabahariduslikku koolitust, kohaldatakse käesolevat seadust, kui nende poolt korraldatav õpe kestab enam kui 120 tundi või kuus kuud aastas.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[[RT I 2004, 41, 276](#)- jõust. 05.07.2004]

§ 2. Erakooli mõiste ja liigid

(1) Erakool on äriregistrisse kantud aktsiaseltsi, osahingu või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud sihtasutuse või mittetulundusühingu (edaspidi *pidaja*) asutus, mis juhindub oma tegevuses seadustest, nende alusel antud õigusaktidest ning erakooli pidaja põhikirjast ja erakooli põhikirjast.

(2) Erakooli liigid on:

- 1) koolieelne lasteasutus;
- 1¹) lasteaed-alkkool;
- 1²) lasteaed-põhikool;
- 2) alkkool;
- 3) põhikool;
- 4) gümnaasium;
- 4¹) gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse;
- 4²) põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena;
- 5) kutseõppeasutus;
- 6) rakenduskõrgkool (edaspidi kõrgkool);
- 7) ülikool;
- 8) huvialakool;
- 9) täiskasvanute koolitusasutus;
- 10) erikool.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 5–7 nimetatud erakooli pidajaks võib olla aktsiaselts, osahing, sihtasutus või mittetulundusühing.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

§ 2¹. Kapitalinõuded

(1) Ülikooli pidajaks võib olla aktsiaselts, kelle aktsiakapital on vähemalt kümme miljonit krooni, osahing, kelle osakapital on vähemalt kümme miljonit krooni, või sihtasutus või mittetulundusühing, kelle omakapital on vähemalt kümme miljonit krooni.

(2) Kõrgkooli või rakenduskõrgharidusõpet läbi viiva kutseõppeasutuse pidajaks võib olla aktsiaselts, kelle aktsiakapital on vähemalt kuus miljonit krooni, osahing, kelle osakapital on vähemalt kuus miljonit krooni, või sihtasutus või mittetulundusühing, kelle omakapital on vähemalt kuus miljonit krooni.

(3) Kutseõppeasutuse pidajaks võib olla aktsiaselts, kelle aktsiakapital on vähemalt üks miljon krooni, osahing, kelle osakapital on vähemalt üks miljon krooni, või sihtasutus või mittetulundusühing, kelle omakapital on vähemalt üks miljon krooni.

(4) Kui aktsiaseltsil on netovara käesolevas paragrahvis sätestatud aktsiakapitali minimaalsest suurusest vähem, kohaldatakse talle äriseadustiku (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591) §-s 301 sätestatud.

(5) Kui osahingul on netovara käesolevas paragrahvis sätestatud osakapitali minimaalsest suurusest vähem, kohaldatakse talle äriseadustiku §-s 176 sätestatud.

(6) Kui sihtasutusel või mittetulundusühingul on netovara käesolevas paragrahvis sätestatud omakapitali minimaalsest suurusest vähem, peab sihtasutuse nõukogu või mittetulundusühingu üldkoosolek otsustama:

- 1) abinõude tarvituselevõtmise, mille tulemusena netovara suurus moodustaks vähemalt käesolevas paragrahvis sätestatud sihtasutuse või mittetulundusühingu omakapitali minimaalse suuruse;
- 2) sihtasutuse või mittetulundusühingu lõpetamise, ühinemise või jagunemise või
- 3) pankrotiavalduse esitamise.

[RT I 2005, 65, 498- jõust. 01.01.2006]

§ 3. Erakooli nimi

(1) Erakooli nimi peab selgelt erinema teistest Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud õppeasutuste nimedest.

(2) Erakooli nimi ei või olla eksitav erakooli eesmärgi, tegevuse, pidaja ja õigusliku vormi osas.

(3) Ülikoolina võib tegutseda ja oma nimes kasutada sõna «ülikool» erakool, kellele haridus- ja teadusminister on väljastanud koolitusloa bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe läbiviimiseks mitmel õppesuunal.

(3¹) Rakenduskõrgkoolina võib tegutseda ja oma nimes kasutada sõna «rakenduskõrgkool» erakool, kellele haridus- ja teadusminister on väljastanud koolitusloa rakenduskõrgharidusõppe läbiviimiseks ja kus vähemalt kaks kolmandikku õpilastest ja üliõpilastest õpivad rakenduskõrgharidusõppe õppekavade järgi.

(4) Oma nimes võib sõna «rahvaülikool» kasutada täiskasvanutele vabahariduslikku koolitust korraldav või huvialaharidust võimaldav koolitusasutus, kellele haridus- ja teadusminister on andnud koolitusloa. [RT I 2004, 56, 404- jõust. 01.09.2004]

2. peatükk ASUTAMINE

§ 4. Asutamine

Erakool loetakse asutatuks alates erakooli esimese õppekava kandmisest Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi. [RT I 2004, 56, 404- jõust. 01.09.2004]

§ 5. Koolitusluba

(1) Koolitusluba on tegevusluba õppetöö läbiviimiseks koolitusloal märgitud õppekava alusel ja omavalitsusüksuse haldusterritooriumil, mis väljastatakse haridus- ja teadusministri käskkirjaga isikule, kes soovib asutada erakooli, rakendada oma erakoolis uut õppekava või laiendada erakooli õpetegevust väljapoole olemasolevate koolituslubadega määratud omavalitsusüksuse haldusterritooriumi piire.

(1¹) Täiskasvanute tööalast või vabahariduslikku koolitust korraldava täiskasvanute koolitusasutuse koolitusluba on tegevusluba õppetöö läbiviimiseks koolitusloal märgitud õppekava alusel, mis väljastatakse haridus- ja teadusministri käskkirja alusel isikule, kes soovib asutada täiskasvanute koolitusasutust või rakendada oma täiskasvanute koolitusasutuses uut õppekava.

(2) Koolitusluba on tähtajaline, kehtivusega mitte vähem kui üks õppeaasta, ning tähtaja määramisel arvestatakse erakooli õppekavaga kehtestatud nominaalse õppeaja kestust.

(3) Koolitusloa saamise taotluse esitab erakooli pidaja Haridus- ja Teadusministeeriumile pärast pidaja kohta asutamislepingu (ühingulepingu, asutamisosuse) sõlmimist või vastavasisulise põhikirjamuudatuse otsustamist.

(4) Koolitusloa taotluse esitamise tähtaeg enne vastava õppekava rakendamist on:

- 1) ülikoolil, kõrgkoolil, kutseõppeasutusel – seitse kuud;
- 2) teistel õppeasutusel – viis kuud.

(5) Koolitusloa taotlus esitatakse Haridus- ja Teadusministeeriumile. Taotlusele lisatakse järgmised erakooli pidaja kinnitatud dokumendid ja andmed:

- 1) erakooli põhikiri;
- 2) õppekava, millele koolitusluba taotletakse ning mis vastab õigusaktidega kehtestatud nõuetele;
- 3) erakooli arengukava, välja arvatud koolitusloa taotlemisel käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktides 8 ja 9 nimetatud erakoolile;
- 4) kinnitus, et erakooli juht ja erakooli pidaja juhtorganitesse kuuluvad isikud vastavad käesoleva seaduse § 19 lõigetes 2 ja 3 toodud nõuetele;
- 5) nende pedagoogide või õppejõudude kirjalikud nõusolekud, kes vastavad samaliigilise riigi- või munitsipaalõppeasutuse pedagoogidele ja õppejõududele või avalik-õiguslike ülikoolide õppejõududele õigusaktides kehtestatud nõuetele, töötamiseks erakoolis vastava õppekava alusel ja omavalitsusüksuse haldusterritooriumil ning dokumendid, mis võimaldavad nõuetele vastavust hinnata;
- 6) täiskasvanute koolitusasutuste pedagoogide või õppejõudude kirjalikud nõusolekud erakoolis vastava õppekava alusel töötamiseks;
- 7) andmed erakooli tegevuseks vajalike õpperuumide (-hoonete), sisustuse ja muu vara olemasolu või nende kasutuse vastavalt kehtivatele liisingu- ja/või rendilepingule ning nende vastavuse kohta sotsiaalministri määrusega kehtestatud tervisekaitse nõuetele;
- 8) kõrgharidustaseme õppe läbiviimiseks andmed õppe- ja teadustegevuseks vajaliku õppemateriaalse baasi olemasolu kohta;
- 9) kõrgkoolis magistriõppe läbiviimiseks andmed rakenduskõrgkooli seaduse (RT I 1998, 61, 980; 2003, 33, 207; 58, 387) § 15² lõikes 2 kehtestatud nõuete täitmise kohta;
- 10) koolitusloa esmakordsel taotlemisel erakooli pidaja asutamislepingu või otsuse notariaalselt tõestatud ärakiri, kui koolitusloa taotlejaks on asutamisel olev aktsiaselts, osäühing, sihtasutus või mittetulundusühing;
- 11) eraülikoolile, erarakenduskõrgkoolile või erakutseõppeasutusele koolitusloa taotlemisel käesoleva seaduse § 2¹ lõigetes 1–3 nimetatud aktsiakapitali, osakapitali või sihtasutuse või mittetulundusühingu omakapitali olemasolu tõendavad dokumendid koos audiitori järeldusotsusega;
- 12) ülikooli, kõrgkooli ja kutseõppeasutuse puhul andmed erakooli pidaja audiitori kohta.

(6) Koolitusloa taotluse läbivaatamise tähtajad pärast käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmete esitamist on:

- 1) ülikoolil, kõrgkoolil, kutseõppeasutusel – kolm kuud;
- 2) teistel õppeasutusel – kaks kuud.

(7) Haridus- ja teadusminister teeb koolitusloa andmise või selle andmisest keeldumise käskkirja koolitusloa taotlejale teatavaks posti teel või elektrooniliselt kümne tööpäeva jooksul käskkirja andmisest arvates. Koolitusloa andmise käskkiri tehakse posti teel või elektrooniliselt teatavaks ka valla- või linnavalitsusele, mille territooriumil erakool tegutseb.

(8) Enne koolitusloa taotluse esitamist tasub taotleja riigilõivu.

(9) Haridus- ja teadusminister keeldub erakooli pidajale koolitusloa andmisest, kui:

- 1) koolitusloa taotleja ei ole täitnud käesolevas seaduses sätestatud tingimusi;
- 2) õppekavas õppe eesmärgiks seatud vajalikud pädevused, oskused ja teadmised ei ole õppekavaga saavutatavad;
- 3) õppemateriaalne baas ei võimalda läbi viia vastava taseme õpet või ei vasta õppekavast tulenevatele vajadustele;
- 4) arengukavast lähtuvalt ei ole tagatud erakooli jätkusuutlikkust;
- 5) erakooli pidajal on maksuvõlgnevusi;
- 6) Vabariigi Valitsus ei nimetanud rakenduskõrgkooli seaduse § 15² lõike 3 alusel erakooli rakenduskõrgkooliks ja selle õppekava magistriõppe nõuetele vastavaks;
- 7) koolitusloa taotleja on esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid.

(10) Koolitusloa vormi kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega.

[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 6. Põhikirj

(1) Erakooli põhikirjas märgitakse:

- 1) kooli nimi;
- 2) kooli asukoht;
- 3) kooli struktuur;
- 4) direktori, juhataja või rektori (edaspidi direktor) ja nõukogu pädevus ning ülesanded;
- 5) direktori ja kollegiaalse juhtorgani (nõukogu, kolleegiumi, hoolekogu või muu) (edaspidi *nõukogu*) liikmete määramise ja tagasikutsumise kord, samuti nende volituste kestus;
- 6) põhikirja muutmise kord;
- 7) haridustase või hariduse liik (alus-, põhi-, kesk-, kutse-, kõrg-, huviala- või täiendusharidus) ja õppeasutuse liik;
- 8) õppekorralduse alused;
- 9) lapse, õpilase või üliõpilase (edaspidi õpilane) erakooli vastuvõtmise, väljaarvamise ja lõpetamise kord;
- 10) õpilase õigused ja kohustused;
- 11) pedagoogide, õppejõudude ja teiste töötajate õigused ja kohustused;
- 12) õppekeel ja asjaajamiskeel;
- 13) õppemaksu kehtestamise, sellest vabastamise ja õppemaksu soodustuste ning õppetoetuste andmise alused ja kord;
- 14) tegevuse lõpetamise kord;
- 15) kõrgkoolil ja ülikoolil õppejõudude kvalifikatsiooni hindamise ning üliõpilaste eelnevate õpitulemuste ja erialase töökogemuse arvestamise tingimused ja kord;
- 16) muud vastava riigi- või munitsipaalõppeasutuse või avalik-õigusliku ülikooli tegevust reguleerivas õigusaktis nõutavad andmed.

(2) Erakooli põhikirja kinnitab erakooli pidaja ja see jõustub erakooli esimese õppekava kandmisel Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

[RT I 2004, 56, 404- jõust. 01.09.2004]

§ 7. Arengukava

(1) Arengukavas on esitatud:

- 1) erakooli põhitegevuse ja -idee iseloomustus (arenguprintsiibid ja -suunad, pakutava koolitusteenuse iseloomustus, kasutatava tööjõu kirjeldus, kaasnevad riskid ja nende vältimise võimalused);
- 2) andmed finantsressursside olemasolu või nende saamise allika kohta vähemalt õppekavaga kehtestatud nominaalsele õppeajale vastavaks perioodiks.
- 3) käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktides 1–5 nimetatud erakoolide puhul arengukava tegevuskava kolmeks aastaks.

(2) Käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktides 1–5 nimetatud erakoolid arvestavad arengukava tegevuskava koostamisel sisehindamise aruandes väljatoodud kooli tegevuse tugevuste ja parendusvaldkondadega. Erakooli pidaja korraldab arengukava avalikustamise avaliku teabe seaduse alusel erakooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel (edaspidi *kooli veebileht*).

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

§ 8. Ekspertiis

(1) Haridus- ja teadusministri käskkirja alusel tehakse õppekavale, millele koolitusluba taotletakse, õppemateriaalsele baasile või arengukavale ekspertiis ning moodustatakse ekspertiisi teostamiseks ajutine ekspertiisikomisjon, kes hindab, kas õppekavas õppe eesmärgiks seatud vajalikud pädevused, oskused ja teadmised on õppekavaga saavutatavad või kas õppemateriaalne baas võimaldab läbi viia vastava taseme õpet või vastab õppekavast tulenevatele vajadustele või kas arengukavast lähtuvalt on tagatud erakooli jätkusuutlikkus.

(2) Lõikes 1 nimetatud käskkiri tehakse koolitusloa taotlejale posti teel või elektrooniliselt teatavaks viie tööpäeva jooksul käskkirja andmisest arvates.

(3) Enne ekspertiisi teostamist tasub koolitusloa taotleja ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud käskkirja andmisest käskkirjas kindlaksmääratud summas tagatisraha, mis ei või olla suurem kui 10 000 krooni ning mis tagastatakse juhul, kui ekspertiisi tulemus on positiivne. Ekspertiisi teostamise kulud kannab erakooli pidaja, kui ekspertiisi tulemus on negatiivne.

(4) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 nimetatud koolitusloa taotluse läbivaatamise tähtaeg pikeneb õppekavale, õppemateriaalsele baasile või arengukavale ekspertiisi teostamise aja, kuid mitte rohkem kui kahe kuu võrra.

(5) Koolitusloa taotluse ja selle juurde kuuluvate dokumentide koopiad, millega taotletakse koolitusluba meremeeste taseme- ja täiendusõppe õppekava alusel õppetöö läbiviimiseks, edastab haridus- ja teadusminister ekspertiisi teostamiseks Veeteede Ametile, kes hindab, kas õppekava vastab vastavat kutseala reguleerivatele rahvusvahelistele õigusaktidele, kas praktilisi erialasid õpetavatel õpetajatel on erialase töö kogemus ning kas õppemateriaalne baas võimaldab läbi viia vastava taseme õpet või vastab õppekavast tulenevatele vajadustele. Veeteede Amet esitab oma ekspertiisi tulemused koos põhjendustega haridus- ja teadusministrile ühe kuu jooksul materjalide saamisest arvates. Käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 nimetatud koolitusloa taotluse läbivaatamise tähtaeg pikeneb ekspertiisi teostamise aja, kuid mitte rohkem kui ühe kuu võrra.
[RT I 2005, 31, 229- jõust. 03.06.2005]

§ 9. Koolitusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Haridus- ja teadusminister võib koolitusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) erakooli pidaja või erakool viib läbi koolitusloata koolitustegevust;
- 2) erakooli pidaja või erakooli koolitusloa alusel toimuv õppetegevus või sellega seotud tegevus ei vasta õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 3) erakooli tegevus ei vasta erakooli õppekavale;
- 4) erakool või erakooli pidaja ei ole ettenähtud tähtajaks ja korras täitnud riikliku järelevalveorgani tehtud ettekirjutust;
- 5) erakool ei ole tegevust alustanud 12 kuu jooksul koolitusloa andmisest või erakooli tegevus on olnud peatatud 12 kuud järjest;
- 6) pankrotiseaduses (RT I 2003, 17, 95) sätestatud alustel ja korras on kuulutatud välja erakooli pidaja pankrot;
- 7) erakooli pidajast aktsiaseltsil on netovara vähem kui käesoleva seaduse § 2¹ lõigetes 1–3 sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus, osahingul on netovara vähem kui §-s 2¹ sätestatud osakapitali minimaalne suurus või kui sihtasutuse või mittetulundusühingu omakapitali suurus ei vasta § 2¹ lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele;
- 8) koolitusluba on antud koolitusloa taotleja esitatud ebaõigete või mittetäielike andmete alusel;
- 9) kõrgkooli või ülikooli akrediteerimisotsus on negatiivne;
- 10) vastava kõrgharidustaseme õppe õppekava akrediteerimisotsus on negatiivne;
- 11) erakooli pidaja esitab vastavasisulise taotluse.

(2) Koolitusloa kehtetuks tunnistamise käskkiri tehakse erakooli pidajale posti teel või elektrooniliselt teatavaks viie tööpäeva jooksul käskkirja andmisest arvates.

[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

§ 10. Välisriigi õppeasutuste ja nende filiaalide asutamine

(1) Välisriigi õppeasutuste õppetegevus ning välisriigi õppeasutuste ja nende filiaalide asutamine on Eesti Vabariigis lubatud vastavasisuliste riikidevaheliste kokkulepete alusel.

(2) Välisriigi õppeasutused ja nende filiaalid registreeritakse Haridus- ja Teadusministeeriumis käesolevas seaduses sätestatud korras.

[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

3. peatükk

ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUS

§ 11. Õppekava

(1) Õppekava on õpingute alusdokument, mis määrab kindlaks:

- 1) õppe eesmärgid ja õppeaja kestuse;
- 2) õpingute alustamise tingimused;
- 3) õppeainete loendi ja mahu ainepunktides või õppepäevades;
- 4) ainekavad;
- 5) õppeainete valiku võimalused ja tingimused;
- 6) õppeetappide (rühm, klass, kursus vms) ja erakooli lõpetamise nõuded.

(2) Erakooli õppekava kinnitab erakooli pidaja ning õppekava kantakse koolitusloa väljaandmisel Eesti Vabariigi haridusseaduse (RT 1992, 12, 192; RT I 2003, 33, 205; 48, 342; 58, 387; 78, 526; 2004, 27, 180; 41 275 ja 276; 45, 316) § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

(3) Erakooli õppekavas teeb muudatusi nõukogu, need kinnitab erakooli pidaja. Kümne tööpäeva jooksul nende kinnitamisest arvates esitatakse need Haridus- ja Teadusministeeriumile registreerimiseks.

(4) Erakooli õppekava peab vastama:

- 1) koolieelsele lasteasutusele – alushariduse raamõppekavale;
- 2) lasteaed-alkoolil ja lasteaed-põhikoolil – lasteaia osas alushariduse raamõppekavale ning algkooli ja põhikooli osas põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekavaga kehtestatud kooliastmete pädevusele ja ainete õpitulemustele;
- 3) algkoolil, põhikoolil ja gümnaasiumil – põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekavaga kehtestatud kooliastmete pädevusele ja ainete õpitulemustele;
- 4) kutseõppeasutusele – kutseharidusstandardile ning kutse- või eriala riiklikule õppekavale;
- 5) kõrgkoolil ja ülikoolil – kõrgharidusstandardile;
- 6) huvialakoolil – üleriigilisele raamõppekavale, kui see on kehtestatud;
- 7) erikoolil – põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale või põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale (abiõppe õppekavale) või toimetuleku riiklikule õppekavale.
[RT I 2004, 75, 524- jõust. 19.11.2004]

§ 12. Erakooli sisseastumise nõuded

Erakooli õpilaste vastuvõtutingimused määrab kool. Põhikooli, gümnaasiumi, kutseõppeasutuse, rakenduskõrgkooli või ülikooli sisseastumisele kohaldatakse sama liiki riigi- ja munitsipaalkoolile või avalik-õiguslikule ülikoolile seadusega kehtestatud sisseastumise tingimusi. Erakooli nõukogul on õigus kehtestada lisanõudeid.

§ 13. Õppe- ja kasvatuskorralduse üldnõuded

(1) Õppe- ja kasvatuskorralduse aluseks on õppekava ning erakooli nõukogu kehtestatud eeskirjad.

(2) Erakooli töötajatel, õpilastel ja lapsevanematel on õigus tutvuda õppe- ja kasvatuskorralduse eeskirjade ja õppekavaga.

(3) Õpilasel on õppeaasta jooksul vähemalt kaheksa nädalat koolivaheaega, sellest kaks nädalat õppeaasta sees. Käesolevat sätet ei kohaldata huvialakoolile, koolieelsele lasteasutusele ja täiskasvanute koolitusasutusele.

(4) Erakool tagab õpilase koolis viibimise ajal tema tervise kaitse ja koostab tervisekaitse-eeskirjade ja -normide kohase päevakava.

§ 14. Akrediteerimine ja riiklik koolitustellimus

(1) Kõrgkooli ja ülikooli ning kõrgharidustaseme õppe õppekavade akrediteerimisele kohaldatakse rakenduskõrgkooli seaduses ja ülikooliseaduses akrediteerimist puudutavaid sätteid.

(2) [Kehtetu – RT I 2003, 20, 116- jõust. 10.03.2003]

(3) Kutseõppeasutus, kõrgkool või ülikool võib taotleda riiklikku koolitustellimust nendele õppekohtadele, mis moodustatakse positiivselt akrediteeritud õppekavade alusel.

(4) Kõrgharidustaseme õppe õppekava positiivse akrediteerimise korral kaotab vastava õppekava kohta antud koolitusluba kehtivuse tähtpäevast, mil haridus- ja teadusminister kinnitab käskkirjaga akrediteerimisotsuse. Akrediteerimisotsus asendab koolitusluba akrediteeritud õppekava ulatuses.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 15. Õppekeel ja asjaajamiskeel

(1) Õppekeel määratakse erakooli põhikirjas.

(2) Põhikoolis ja gümnaasiumis, kus eesti keel ei ole õppekeeleks, on eesti keele õpe kohustuslik riikliku õppekavaga määratud mahus, et lõpetaja võiks järgmisel haridustasemel jätkata õpinguid eesti keeles.

(3) Kutseõppeasutuses, kus eesti keel ei ole õppekeeleks, on eesti keele õpe kohustuslik kutseharidusstandardiga määratud mahus, mis tagab vajalikul tasemel eesti keele oskuse omandatud erialal töötamiseks.

(4) Erakooli asjaajamiskeel on eesti keel. Erakoolis, kus eesti keel ei ole õppekeeleks, võib sisemise asjaajamise keelena kasutada eesti keele kõrval erakooli õppekeelt või mõnda muud võõrkeelt.
[RT I 2004, 75, 524- jõust. 19.11.2004]

§ 16. Õpilased

(1) Õpilaste arvu erakooli klassis või rühmas määrab erakooli nõukogu, arvestades õppeasutustele õigusaktides kehtestatud piiranguid.

(2) Erakooli õpilastel on õigus saada riigi ja kohalike omavalitsuste antavaid soodustusi samadel alustel sama liiki riigi- või munitsipaalkooli või avalik-õigusliku ülikooli õpilastega.

§ 17. Õpilase ja erakooli pidaja vaheline leping

(1) Õpilase või tema seadusliku esindaja ja erakooli pidaja vahelise lepinguga (edaspidi leping) kohustub erakooli pidaja andma õpilasele õppekavale vastavat haridust ning õpilane kohustub järgima erakooli pidaja õigusakte ja maksma õppemaksu.

(2) Leping sõlmitakse hiljemalt kümme päeva enne esimese õppemaksu tasumise tähtaega, kuid mitte hiljem kui kümme päeva enne õppetöö algust.

(3) Erakooli pidaja sõlmib õpilase või tema seadusliku esindajaga lepingu õppekavaga kehtestatud ulatuses.

(4) Lepingus tuleb määrata:

1) õpingute alustamise aeg;

2) õppetöö maht või kestus;

3) õppetöö läbiviimise koht ja aadress;

4) õppemaksu suurus (summa) ja selle arvestamise meetod;

5) õppemaksu tasumise kord ja tähtaeg;

6) õppemaksu tagastamise alused ja kord;

7) lepingu muutmise ja lõpetamise alused ja kord;

8) vaidluste lahendamise kord;

9) erakooli kohustused üliõpilase õpingute jätkamise tagamise kohta, kui koolitusluba vastava õppekava järgi õppe läbiviimiseks tunnistatakse kehtetuks, koolitusloa kehtivusaeg lõpeb, erakooli või õppekava kohta tehakse negatiivne akrediteerimisotsus või erakooli tegevus lõpetatakse;

10) ülikooli, kõrgkooli ja kutseõppeasutuse puhul auditoorse õppetöö läbiviimise aeg.

(5) Lepingu kohustusliku lisana vormistatakse käesoleva seaduse § 11 lõike 1 nõuetele vastav õppekava (v.a ainekavad).

[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 18. Erakooli lõpudokumendid

(1) Erakooli lõpetamiseks peab õpilane täitma õppekavaga kehtestatud nõuded.

(2) Haridust tõendava riikliku lõpudokumendi väljastamine toimub sama liiki riigi- või munitsipaalkooli või avalik-õigusliku ülikooli lõpetamiseks õigusaktides kehtestatud tingimustel ja korras. Erakooli nõukogu võib kehtestada lisanõudeid.

(3) Kõrgkooli ja ülikooli lõpetajale väljastatakse riiklik haridust tõendav dokument juhul, kui lõpetaja õppis positiivselt akrediteeritud õppekava alusel.

(3¹) Pärast õppekava positiivse akrediteerimisotsuse tegemist on sama õppekava alusel lõpetanud isikul, kellele on mitte rohkem kui kaks aastat enne õppekava positiivset akrediteerimisotsust välja antud haridust tõendav dokument, õigus saada vastavalt kõrgkoolilt või ülikoolilt riiklik haridust tõendav dokument (diplom).

(4) Erakoolil on õigus väljastada ka teisi haridust tõendavaid dokumente.

[RT I 2003, 20, 116- jõust. 10.03.2003]

§ 18¹. Õppe- ja kasvatuskorralduse dokumenteerimine ja dokumentide säilitamine

(1) Erakooli õppe- ja kasvatuskorraldus dokumenteeritakse ja dokumente säilitatakse vastavalt sama liiki riigi- või munitsipaal- või avalik-õigusliku ülikooli tegevuse dokumenteerimise ja dokumentide säilitamise kohta õigusaktides kehtestatud korrale.

(2) Erakooli õppe- ja kasvatuskorraldusega seotud dokumendid on avalikud arhivaalid, millele laienevad arhiiviseaduses (RT I 1998, 36/37, 552; 1999, 16, 271; 2000, 92, 597; 2001, 88, 531; 93, 565; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 82, 480) ja selle alusel avalikele arhivaalidele kehtestatud nõuded.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

4. peatükk JUHTIMINE

§ 19. Juhtorganid

(1) Erakooli juhtorganid on nõukogu ja direktor.

(2) Erakooli direktoriks võib valida või määrata isiku, kellel on erakooli juhtimiseks vajalik haridus, kogemused ning laitmatu reputatsioon.

(3) Erakooli direktoriks ja erakooli pidaja juhtorganitesse on keelatud valida või määrata isikut:

- 1) kelle varasem tegevus on kaasa toonud juriidilise isiku pankroti või sundlikvideerimise;
- 2) kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 82, 480; 86, 504; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) §-le 49 kohaldanud juriidilise isiku juhatuse liikmena tegutsemise keeldu;
- 3) kelle varasem tegevus juriidilise isiku või erakooli juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama juriidilise isiku või erakooli juhtimist selliselt, et aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(4) Kui erakool korraldab õpet lastele, siis ei või erakooli direktoriks valida ega määrata isikut, keda on karistatud või kellele on kohaldatud sundravi karistusseadustiku § 133 lõike 2 punktis 2, § 141 lõike 2 punktis 1, § 142 lõike 2 punktis 1, § 143 lõike 2 punktis 1, § 143¹ lõike 2 punktis 1, §-des 144–146 või §-des 175–178 sätestatud kuriteo eest, mille karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud või mille karistusandmed on karistusregistrist kustutatud ja kantud karistusregistri arhiivi.
[RT I 2007, 45, 320- jõust. 20.07.2007]

§ 20. Direktor

(1) Direktor juhib erakooli, järgides erakooli pidaja ja erakooli nõukogu seaduslikke korraldusi.

(2) Direktor hoolitseb erakooli üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite sihipärase ja otstarbeka kasutamise eest.

(3) Direktor esitab nõukogule kord kuue kuu jooksul ülevaate erakooli õppetegevusest, majanduslikust seisundist ja õppemaksudest laekunud raha kasutamisest ning teatab viivitusega erakooli majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja järelevalveorgani tehtud ettekirjutustest.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 21. Nõukogu

(1) Nõukogu on erakooli kollegiaalne otsustuskogu, mille liikmete määramise, tagasikutsumise korra ja volituste kestuse sätestab erakooli põhikiri.

(2) Nõukogusse kuuluvad:

- 1) direktor;
- 2) pedagoogide esindajad, kes moodustavad vähemalt 1/5 nõukogu koosseisust;
- 3) koolieelse lasteasutuse, lasteaed-alkkooli, lasteaed-põhikooli, algkooli, põhikooli ja huvialakooli puhul lapsevanemate esindajad, kes moodustavad vähemalt 1/5 nõukogu koosseisust;
- 4) gümnaasiumi, kutseõppeasutuse, kõrgkooli, ülikooli ja täiskasvanute koolitusasutuse puhul õpilaste esindajad, kes moodustavad vähemalt 1/5 nõukogu koosseisust;
- 5) erakooli pidaja esindajad;
- 6) teised erakooli põhikirjas ettenähtud isikud.

(3) Erakooli nõukogu:

- 1) esitab erakooli pidajale kinnitamiseks erakooli põhikirja muutmissetpanekud;
- 2) kuulab ära direktori iga-aastase erakooli arengukava täitmise ülevaate;
- 3) kuulab ära direktori ülevaate erakooli eelarve, erakooli pidaja majandusaasta aruande ja vahearuanete kohta;
- 4) annab seisukoha teistes küsimustes, mis käesoleva seaduse ja erakooli põhikirja alusel kuuluvad tema pädevusse.

(4) Nõukogu kohta sätestatud ei kohaldata täiskasvanute koolitusasutuse suhtes.
[RT I 2006, 46, 334- jõust. 03.11.2006]

5. peatükk

FINANTSEERIMINE, RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 22. Finantseerimine

(1) Erakooli pidajal on erakooli kohta eraldi eelarve ning see on lahus tema teiste asutuste ja ettevõtete raamatupidamisest.

(1¹) Koolieelses lasteasutuses alushariduse raamõppekava alusel töötavate pedagoogide palgad ja õppevahendite soetamise kulud võib katta valla- või linnaeelarve vahenditest koolieelse lasteasutuse seaduses sätestatud alustel.

(2) Käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktides 1¹–4 nimetatud õppeasutuste kulude osaline katmine toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 44 lõigetel 3 ja 3³ munitsipaalkoolile sätestatud alustel.
[RT I 2007, 3, 13- jõust. 26.01.2007]

(2¹) Erakooli õppekulu rahastatakse erakooli ning Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel sõlmitud lepingu alusel riikliku koolitustellimuse alusel loodud koolituskohtade ulatuses kutseõppeasutuse seaduse § 33³ lõikes 2 munitsipaalkoolile sätestatud alustel. Lepingu kohustuslikud tingimused sätestab kutseõppeasutuse seaduse § 33¹ lõige 3.

(2²) [Kehtetu – RT I 2005, 65, 498- jõust. 01.01.2006]

(3) Riigieelarvest kaetakse kõrgkooli ja ülikooli õppekohtade kulud riikliku koolitustellimuse ulatuses riigi rakenduskõrgkoolidele ja avalik-õiguslikele ülikoolidele õigusaktidega kehtestatud alusel ja korras.

(4) Erakool võib saada sihtotstarbelist toetust riigi- ja kohaliku omavalitsuse eelarvest.

(5) Riiklikust koolitustellimusest saadud rahalisi vahendeid võib kasutada ainult erakooli õppetegevuseks, investeringuteks ja infrastruktuursete kulude katmiseks.

(6) Õppemaksu suuruse määrab erakooli pidaja ning seda ei muudeta õppeaasta jooksul. Õppemaksu suurust võib tõsta kuni 10 protsenti kahe õppeaasta vahel, kui erakooli pidaja ja õpilase vaheline leping ei sätesta teisiti.

(7) [Kehtetu – RT I 2006, 32, 246– 1.09.2006]

§ 22¹. Audiitorkontroll

Erakooli pidaja audiitor on kohustatud Haridus- ja Teadusministeeriumi viivitamata kirjalikult informeerima talle oma kutsetegevuse käigus teatavaks saanud asjaoludest, mille tulemuseks on või võib olla:

- 1) majanduslikust olukorrast tingitud erakooli tegevuse katkemine;
  - 2) eitav või märkustega järelalusotsus erakooli raamatupidamise aastaaruande kohta;
  - 3) majanduslikust olukorrast tingitud olukord või oht olukorra tekkimiseks, kus erakool ei ole võimeline täitma oma kohustusi;
  - 4) juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju erakooli pidajale, erakoolile või erakooli õpilasele.
- [RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 23. Riiklik järelevalve õppe- ja kasvatustegevuse üle

(1) Riiklikku järelevalvet erakooli õppe- ja kasvatustegevuse üle teostatakse vastava riigi- või munitsipaalõppeasutuse või avalik-õigusliku ülikooli tegevust reguleerivate õigusaktidega sätestatud korras.

(1¹) Käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktides 1–5 nimetatud erakoolide sisehindamine ja nõustamine toimub vastava riigi- või munitsipaalõppeasutuse tegevust reguleerivate õigusaktidega sätestatud korras.

(2) Kui riikliku järelevalve tulemusena selgub, et erakooli õppe- ja kasvatustegevus ei vasta tema põhikirjale või õppetase ei vasta koolitusloas märgitud haridustasemele või erakooli liigile seadusega kehtestatud nõuetele, on riiklikku järelevalvet teostaval organil õigus teha erakooli direktorile ettekirjutus puuduste kõrvaldamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse parandamiseks.

(3) Kui erakool ei täida ettekirjutust hoiatuses märgitud tähtaja jooksul, siis võib riiklik järelevalveorgan rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

(4) Kui erakooli direktor või pidaja ei nõustu riikliku järelevalveorgani tehtud ettekirjutusega, on tal õigus esitada vaie Haridus- ja Teadusministeeriumile.
[RT I 2006, 32, 246- jõust. 01.09.2006]

6. peatükk TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 24. Tegevuse lõpetamine

(1) Pidaja on kohustatud algatama õigusaktides sätestatud korras erakooli tegevuse lõpetamise, kui:
1) erakoolil puudub kuue kuu jooksul koolitusluba;
2) pidaja vastu on algatatud likvideerimismenetlus;
3) pidaja või erakooli nõukogu on võtnud vastu otsuse, et erakooli edasine tegevus on muutunud ebaotstarbekaks;
4) lõpetamine on seadusega ette nähtud.

(2) Erakooli tegevuse lõpetamisest teatatakse õpilastele, lapsevanematele, töötajatele ja Haridus- ja Teadusministeeriumile vähemalt neli kuud ette.

(3) Erakooli tegevuse lõpetamisel korraldab erakooli pidaja õpilastele võimaluse jätkata õpinguid vastava taseme hariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

7. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 25. Üleminek

(1) Erakoolide põhikirjad viiakse käesoleva seadusega vastavusse 1. septembriks 1999.

(2) [Kehtetu – RT I 2003, 20, 116- jõust. 10.03.2003]

(3) Ülikoolid, kellele on enne 2003. aasta 30. juunit väljastatud koolitusload hariduse andmiseks rohkem kui ühe eriala õpetamiseks vähemalt bakalaureuseõppe astmel, viivad oma õppetegevuse ülikooliseaduse § 4 lõikega 1 vastavusse 2005. aasta 1. septembriks. Kui erakoolis ei toimu pärast nimetatud tähtaja möödumist õpe mitmel õppesuunal bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppes, tunnistab haridus- ja teadusminister erakooli koolitusload kehtetuks ja erakooli pidaja on kohustatud algatama erakooli tegevuse lõpetamise.

(4) Kõrgkoolid, kellele on enne 2003. aasta 30. juunit väljastatud koolitusload, viivad oma õppetegevuse rakenduskõrgkooli seaduse § 2 lõikega 1 vastavusse 2005. aasta 1. septembriks. Kui erakoolis ei õpi pärast nimetatud tähtaja möödumist vähemalt kaks kolmandikku õpilastest ja üliõpilastest rakenduskõrgharidusõppe õppekavade järgi, tunnistab haridus- ja teadusminister erakooli koolitusload kehtetuks ja erakooli pidaja on kohustatud algatama erakooli tegevuse lõpetamise.

(5) Ülikoolid ja kõrgkoolid viivad oma põhikirjad seaduse nõuetega vastavusse 2003. aasta 1. septembriks, käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 15 nimetatud õppejõudude kvalifikatsiooni hindamise ning üliõpilaste eelnevate õpitulemuste ja erialase töökogemuse arvestamise tingimuste ja korra osas hiljemalt 2004. aasta 1. septembriks.
[RT I 2003, 20, 116- jõust. 10.03.2003]

§ 25¹. Erakooli pidaja kapitalinõuete ja juriidilise isiku vormi nõuete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 2 lõiget 1 ja § 2¹ kohaldatakse juba väljaantud koolitusluba või positiivset akrediteerimisotsust omavale erakooli pidajale 2007. aasta 1. jaanuarist, välja arvatud siis, kui erakooli pidaja esitab taotluse uue koolitusloa saamiseks.

(2) Kuni 2007. aasta 1. jaanuarini on uut koolitusluba taotleva erakooli pidaja aktsiakapitali, osakapitali või sihtasutuse või mittetulundusühingu omakapitali miinimumsuuruseks 500 000 krooni.

(3) Käesoleva seaduse § 2¹ nõudeid ei kohaldata erakooli pidajale juhul, kui vähemalt kaks kolmandikku erakooli õpilastest ja üliõpilastest õpib usuõpetuse ja teoloogia õppekavade järgi.
[RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 25². Seaduse rakendamine

Käesoleva seaduse § 19 lõikes 4 kehtestatud piirangud isiku töölevõtmisel kehtivad pärast sätte jõustumist lastega seotud tööle asuva isiku kohta.
[RT I 2007, 45, 320- jõust. 20.07.2007]

§ 26–32. [Käesolevast tekstist välja jäetud]